

Nr 89.

Av herr **Lindhagen**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag rörande utvidgning av Sveriges representation i utlandet.

Under tredje huvudtiteln har föreslagits en utvidgning av den svenska representationen i utlandet. Det är givet en god sak för landet att hava en representation i så många stater som möjligt för att tillföra oss kunskaper om nyttiga ting, varningar för spår, som böra förskräcka, och möjligheter att bevaka svenska statens och svenska medborgares intressen. Sannolikt är också den representation, som nu finnes, alltför tunnsädd. En förstärkning behöves i sådana fall. Men då uppstår frågan, hur kostnaderna skola rimligen begränsas, och hur man skall få de rätta personerna.

Vad då personvalet angår, var åtminstone före och under världskriget allmänt framhållet, att den gamla diplomaten borde överflyttas till historien. Detta kan dock icke ske annat än genom en ny personal, som är fostrad i livets skola och lärt sig medkänsla med dess realiteter. Denna personal finns säkerligen icke att tillgå. Och även om den fanns, skulle det nog dröja länge, innan en regering kunde förmås att träffa sitt val företrädesvis inom en sådan krets. Språkförbistringen ställer också mycket stora hinder i vägen, så länge icke världsspråkstanken blivit förverkligad. Därför lär den gamla diplomatiens tid ännu icke vara förbi efter allt att döma, och regeringspropositionen ger icke heller några påtagliga förhoppningar om något annat.

Under sådana förhållanden är det kanske bäst som det är, att de diplomatiska posterna i utlandet ej äro alltför talrika. Man kan åtminstone ifrågasätta nödvändigheten av den utvidgning av den gamla diplomaten, som mänskligt att döma nog i själva verket blir en följd av förslaget.

Det har nu visserligen sagts, att avsikten med det nya förslaget skulle vara att icke såsom hitintills göra möjligheten till en ministerposts besättande beroende på enskild förmögenhet. Därigenom skulle man få ett större urval att välja på. Frånsett att detta som sagt nog

blir en desillusion, hotar därigenom å andra sidan en alldeles för stor kostnad. Den verkningsfullaste angreppspunkten på den gamla diplomatin är väl att nedsätta den pompösa representationen, det furstliga och eleganta i tillvarelsesättet. Ingenting dödar sociala tankar och den andliga förmågan som detta, på samma gång kostnaderna därigenom springa i höjden. Botemedlet är tillåtelse, stödd av kotym, att ett lands utrikesrepresentant får leva och bör leva såsom en vanlig vardagsmänniska utan dyrbar representationsskyldighet. Att införa sådana plägseder möta säkerligen de största svårigheter, isynnerhet om ett land ensam skall göra början därmed. Även på detta onråde kräves således allmän överenskommelse. Om nu demokratien, som ju anser sig ha kommit till makten mångenstädes, är den han giver sig ut för att vara, bör en sådan överenskommelse vara lätt att åvägabringa.

På grund av vad sålunda anförts hemställas, att riksdagen måtte:

- 1) i huvudsak för närvarande avslå det under tredje huvudtiteln framförda förslaget om en väsentlig utvidgning av den svenska diplomatin och det därför äskade anslaget, i den mån det ej är betingat av nödig löneförhöjning åt redan anställda funktionärer;

- 2) i sammanhang därmed anhålla, att regeringen ville hänvända sig till såväl folkens förbund som Sovjet-Ryssland, Tyskland, Förenta staterna och övriga länder, som ej äro medlemmar i nämnda förbund, med hemställan om en gemensamt beslutad allmän omorganisation av världens diplomati i syfte att göra den kompetent för tidens uppgifter och bereda den möjligheter att framträda och verka i sitt kall under enkla vanor utan ömsesidigt anspråk på furstlig lyx och överflöd.

Stockholm den 21 januari 1921.

Carl Lindhagen.